

vodi vse društvene zadeve, sklicuje občne zборе in odbornike k sejam, ter podpisuje s tajnikom vred vsa društvena pisma. Ako je načelnik zadržan, oskrbljuje ta opravila njegov namestnik, in ako bi tudi ta zadržan bil, najstarejši odbornik.

§ 7. Tajnik zapisuje zapisnike v vseh občnih in odborovih sejah, vodi imenik družbenikov, podpisuje z načelnikom vred vsa društvena pisma.

§ 8. Blagajnik sprejema vloge družbenikov, jih natančno zapisuje v računsko knjigo, izplačuje vse po odborovem sklepu določene stroške ter je odgovoren za društveno premoženje.

§ 9. Ostali odborniki oskrbljujejo druga opravila po odborovem sklepu.

§ 10. Odbor ima pravico: a) sprejemati ude ali jih iz važnih uzrokov izključevati; b) če kateri odbornik umerje, izstopi, se kam drugam preseli ali svojih dolžnosti ne spolnjuje, namesto njega izmed družbenikov namestnika izvoliti, kar (ima) mora prihodnjemu občnemu zboru z razlogi objaviti; c) izmed družbenikov voliti zaupne može (§ 12) v celjskem mestu, v posameznih vaseh in selih celjske okolice, d) izvoliti, če se mu potrebno zdi, še dva nova odbornika izmed družbenikov; e) če občni zbor željo izreče, znižati ali povikšati ustanovnino in letnino.

§ 11. Za veljavnost odborovih sklepov je potrebno, da se vsi odborniki k sejam povabijo in da je saj nadpolovica odbornikov navzoča. Sklepa se po večini glasov pričujočih odbornikov. Načelnik ne glasuje razun pri volitvah in v takih slučajih, kedar je na obeh straneh enako število glasov, v tem slučaju odločuje njegov glas. Odbor se shaja vsak četrt leta k redni odborovi seji, če pa načelnik za potrebno spozna, ali če dva odbornika zahtevata, se ima izvanredna odborova seja sklicati.

§ 12. Zaupni moži pobirajo vloge pri onih družbenikih, ktere jim odbor odkaže in jih skrajno v četrletnih obokih družbenemu blagajniku izročujejo. Zaupni možje pa tudi imajo pravico, odboru nasvete dajati ter se odborovih sej s posvetovalnim glasom udeleževati.

§ 13. Občni zbor je reden ali izvanreden. Redni občni zbor se skliče po odborovem sklepu enkrat v letu meseca septembra; izvanredni občni zbor se skliče na zahtevanje saj dveh oziroma treh (§ 10, d) odbornikov ali 20 družbenikov.

§ 14. Občni zbor voli pet odbornikov za družbena opravila na 3 leta, tri pregledovalce računov izmed neodbornikov; on sklepa tudi o preuredbi pravil in o prenehanju društva.

§ 15. Le družbeniki imajo pravico: se občnih zborov udeleževati, glasovati in društvu koristne predloge staviti. Glasuje se ustmeno. Odločuje absolutna večina glasov. Občni zbor sme sklepati, če se povabijo vsi družbeniki in če se jih snide najmanje 20. Če bi se jih pa menje sešlo, se ima v 14 dneh novi občni zbor sklicati, pri katerem zamore vsakoršno število družbenikov veljavno sklepati. Predlogi v občnem zboru od družbenikov stavljani se vendar ne smejo v istem zboru razpravljati, čigar dolžnost pa je, jih postaviti na dnevni red prihodnjega občnega zбора.

§ 16. Za občni zbor sestavi odbor dnevni red, ki se ima družbenikom saj en teden poprej naznaniti.

§ 17. Prepir, kateri nastane med družbeniki zaradi družbenih razmer, razločuje odbor.

§ 18. Ako društvo preneha, pripade njegovo imetje kn. škof. dijaškemu semenišču v Mariboru.

Gospodarske stvari.

Kako rece izrejati.

M. Poleg goske se redi navadno skoraj povsod domača reca (*Anas Boschas domestica*). Po nekaterih krajih redijo več gosi, v drugih zopet več rec. Reca ljubi kraje, v katerih je dosti vode, jezer, rek, potokov, ribnikov itd. V takih vodah se reca skoraj celo leto sama redi. Goska se vzdržava bolj na suhi zemlji, ko na vodi, reca pa ravno nasprotno. Kdor si hoče rece rediti, ta mora imeti vode; če ni boljše, poiščejo si kako gnojno mlakužo, po kateri plavajo, stikavajo in si tako živež iščejo. Voda ima tudi na njihovo rodovitnost velik upliv. Vendar pa ne kaže rece na ribnike spuščati, v katerih so male ribice. Preveč jih polové in in pokončajo. Na večje ribe se ne upajo. V sadovnjakih pa in travnikih, na katerih je kaj nagih polžev, črvov in drugega takega mrčesja, so pa rece zelo koristne, ker mnogo take škodljive golazni poberó in požró. Rece se nahajajo po vsi zemlji in jih je več sort domačih rec. Pižmovka ali po napačnem turška reca imenovana se le bolj zaradi lepšega ko zaradi prave koristi redi. Meso po pižmu diši in zato je ljudje ne marajo. Švedska reca je lepo, svetlo, modrozelená, je večá od navadne rece, pridno nese, se lahko opita in ima okasno meso. Francoska ruanka z modrim perjem je zelo rodovitna. Med vsemi mnogobrojnimi sortami tujih rec ste ti dve najbolj priporočilne vredni. Angleška sjlesburjanka perja belega ko sneg je za pitanje tudi prav dobra. Jedna najlepših sort je brez ugovora tako imenovana reca školjka ali reca požarovka, vendar pa je zaradi koristi ne bode nikdo redil, ker ravno premalo koristi daje. Domača navadna reca se redi ne le ob živalskih, ampak tudi ob rastlinskih tvarinah. Ona je z najslabejšo pičo zadovoljna. Njena hrana niso le vsakojaka zrna, kruh, krompir, mesni odpadki, drob drugih živali, ampak tudi morska leča, žabje in ribje ikre, mlade žabice in ribice, gliste, polži, kobilice, brošči itd. Če ne najde na prostem dosti hrane, tako se jim daje zjutra predno grejo na pašo, nekoliko hrane, kakor otrobov ali črne moke pomešane s krompirjem ali nekaj zrnja itd. Nikdar pa ne smejo rece žeje trpeti. Črstva, čista voda mora jim vedno biti pripravljena. Navadno začno rece meseca marca jajca nesti in nesejo noter do meseca junija. V časih nanesejo, če se jim z gnezda, vedno do dveh jajc, jajca sproti pobirajo, po 60 jajc. Parajo se od februarja do konca majnika. Plemenijo se večidel najraje na

vodi. Racman je bolj živih barv in ima perje kovinske svitlobe. Sicer pa je že od daleč poznati po zavihanem peresu nad repom in posebnem glasu, ki ni tako kričav, kakor je rečni. Računi se 6—8 rec na jednega racmana. Racman in reca se moreta 3—4 leta za pleme porabiti.

Reca ali sama svoja jajca izvali ali pa se podložijo kvoklji ali puri. Kvoklji se nasadi 12—13, puri pa 15—18 jaje. Valijo 28 dni. Izvaljene mladiče je treba z gnezda sneti in se jim na nekoliko tesnem gorkem prostoru potrosi drobno zribanega kruba, kateremu se nekoliko ribanega sira in rezanih jaje primeša. Tudi drobno rezanih kropiv je dobro pridjati in skrbeti za črstvo, čisto vodo. Ko je nekoliko dni preteklo, se jim položi otrobov s krompirjem in kislim mlekom pomešanih. Tudi salata in ječmenova moka jim dobro služi. —

Kako poljske polže pokončati.

M. Solnca in suše polži, kakor je znano, ne ljubijo. To nam podaja celo priprost pomoček za njihovo pokončanje v roko. Njive, po katerih se polži redijo in med posejanimi sadeži škodo delajo, se po brazdah z malimi snopiči slamnatimi (5—8 centim. v prerezu) obložé. Ti snopiči se morajo potem dan na dan od posebnega človeka za to pregledati. Zato se morejo privzdigniti in kar je polžev pod njimi steptati. Tako se dajo mnogi tisoči tega škodljivega mrčesja pokončati. V časih se ga po njivah toliko zaredi, da cele ogone in njive ti požeruhi nikdar siti uničijo. Navsvetovani pomočki: apno, mavec, pepel itd. nič ne pomagajo, kakor tudi ječmenove rese ne. Le slamnati snopi še najprej pomorejo, kakor skušnje učé. Seveda ima jeden človek s pregledovanjem snopov po celem mesenci opraviti, vendar pa se delo in potrošek za delo izplača, ker le tako se dajo ti škodljivci do dobrega pokončati in sadeži njihove požrešnosti rešiti.

Ogerski prvi vinorejski shod bil je 3—5. junija t. l. v Stolnem kraljevem gradu. Zbrani vinorejci so priznali, da na Ogrskem vinorejstvo zadnjih 10 let ni napredovalo, marveč tu pa tam začelo propadati. Glavni uzroki so se našli: novi nasadi po peščenih pokrajinah, preveliki davki, zlasti previsoka užitnina ali dac in regalije, t. j. neka stara bernja, ki pa gre v državno blagajnico, prej se je oddajala kraljevej, dalje prevelika colnina, kojo pobirajo sosedne države od ogerskega vina, previsoke tarife na železnicah, slabo kletarstvo. Shod priporočuje saditi vinske trte zobatice, ker se grozdje za zobanje lahko po železnicah v mesta in tuje kraje odvažja in dobro prodava. Pri nas so jednake potrebe, jednake pritožbe!

Toča je vinorejskej šoli v Mariboru mnogo škode učinila, posebno na lepih mladih drevesih in nasadih.

Sejmovi na Štajerskem. 21. jul. Arnovž, Vitanje, Buče, sv. Marjeta na Dravskem polji, sv.

Marjeta na Pesnici; 22. jul. Ivnik, sv. Magdalena v Mariboru, sv. Helena; 25. jul. Žavec, Kozje, Svetince, Žetale, Slov. Bistrica, Lipnica; 26. jul. Teharje, sv. Križ na Murskem polji, Franheim.

Sejmovi na Koroskem. 25. jul. Reichenfels, Sachsenburg, Strassburg; 26. jul. Kotariče.

Dopisi.

Iz Maribora. (Stara nemčurska garda) bila je sedaj 3krat zaporedom, vselej hujše, tepena in letos razdjana. Lani je imela v mariborskem okraju vsaj 52 možakarjev, ki so trdno stali za Seidla I. Letos jih je komaj 30 prišlo in glasovala za Seidla III., t. j. za Possegga. Ostalih 6 glasov za Possegga so ti gardisti po hudem pritisku ulovili. Največ gardistov bilo je še iz fare Selniske (6), iz sv. Magdalenske (5), iz Hočke 4 in 1 odpadnik, iz Slivniške (3), iz Kamške (3), iz Leitersberga 3, iz sv. Lovrenske 3, iz Lembaške 3 in, čuda velika, od sv. Marjete na Dravskem polji 2, in iz velike Jareninske fare 2. Vendar večine niso imeli nikder, kakor samo v Selnici, Magdaleni in Lembahu. Drugod so slovenski narodnjaki nemčurje povsod ali čista spodrinoli ali vsaj v manjšino potisnoli. Odločno nemčurski in liberalni volilci, torej ostanki nekdanj silne garde, bili so: Wicman Aud., Gartner Jož., Heu Jož., Strohmayr Jož., Wiesthaller Jož., Kellner Jakob, Millemot J. Reibenschuh Jož., Rath Anton, Stern Simon, Bauer Miha, Wretzl Miha. To so prvaki nemškutarske garde, skoro sami k nam iz drugih krajev priseljeni Nemci, ki za to, da so bili dobro sprejeti, Slovincem domačinom s tem povračajo, da jih hočejo narodno potlačiti in ponemčiti. Toda Slovenci se jim ne damo več tako, kakor do sedaj, zasramovati in zatirovati. Število zapeljanih Slovencev, ki so sami sebe narodno ubijali, se krči, hvala Bogu, od volitve do volitve. Letos je še le nekaj čez 20 takih slovenskih zasleplencev in posili nemcev bilo. Jih imena so: Lešnik Juri, Lobnik Andrej, drugače tudi „adjutant Wretzlnov“, Onič Jož., Pungartnik Mart., Rečnik Fr., Rižnik J., Vrečko Fr., Vauhnik Jož., Povoden Jož., Kac M., Premzel Sim. in Pajtlar Štef. Slednji 3 sramotijo celo Dravsko polje, ker edini vselej za nemčurji plazijo in vino in pivo ližejo, ki se tem od mize cedi. Tem imamo še dodatni posili nemce na levem obrežju Dravinem. Ti so: Pungert Jakob, Malej Jan. Hladej Mat. Ferk Janez, Kramberger Tomaž in Franc, Ledinek Franc in 3 leitersberški kralji: Vraz Franz, Lopič Alojz in Purgaj Jož. Slovincem odpalo je malo takih volilcev, ki bi bili prej z nami voliti obečali. Edini taki odpadnik je bil Gašp. Grašič iz Pivole. Sploh pa je nas Slovence močno razveselilo poizvedeti, kako so nam pravico ljubni Nemci, med nami živeči, prav dali, deloma z nami glasovali, ali nam k častnej zmagi čestitali. Eden je rekel: ich lebe unter den Slovenen, es gebührt sich, dass ich mit ihnen wähle, t. j. jaz